

Dosarul nr.3ra-1095/20

Prima instanță: Judecătoria Ungheni, sediul central – R. Costru

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – V. Clima, G. Dașchevici, M. Guzun

ÎNCHEIERE

02 decembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Svetlana Filincova
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Anatolie Telechi și Fiodor Telechi,

în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Anatolie Telechi și Fiodor Telechi împotriva Primăriei și Consiliului local Vărzărești, raionul Nisporeni, Anei Telechi și Serviciului Cadastral Teritorial Nisporeni cu privire la contestarea actului administrativ, anularea dreptului de proprietate, radierea înscrierii din Registrul bunurilor imobile și încasarea cheltuielilor de asistență juridică,

împotriva deciziei din data de 15 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a admis apelul depus de către Anatolie Telechi și Fiodor Telechi, s-a casat hotărârea din data de 27 februarie 2019 a Judecătoriei Ungheni cu emiterea unei noi hotărâri privind respingerea cererii de chemare în judecată ca neîntemeiate,

constată:

La 19 iulie 2017 Anatolie Telechi și Fiodor Telechi s-au adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului comunal Vărzărești, r-nul Nisporeni, Primăriei comunei Vărzărești, r-nul Nisporeni, Anei Telechi, Serviciului Cadastral Teritorial Nisporeni, prin care au solicitat anularea certificatului nr. 047 din 24 noiembrie 2000, anularea deciziei nr. 07 din 27 octombrie 2000, în partea repartizării în proprietate a terenului de pământ cu suprafața de 30 ha lui Grigore Telechi, anularea dreptului de proprietate înregistrat pe numele lui Grigore Telechi și Anei Telechi asupra casei de locuit și terenului aferent cu numărul cadastral xxxxx, din s. xxxxx, r-nul xxxxx, radierea din Registrul bunurilor imobile a dreptului de proprietate asupra casei de locuit cu numărul cadastral xxxxx și a terenului cu suprafața de 30 ha, cu numărul cadastral xxxxx, amplasate în s. xxxxx, r-nul xxxxx, înregistrate pe numele lui Grigore Telechi și compensarea cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 7 000 lei.

În motivarea cererii de chemare în judecată Anatolie Telechi și Fiodor Telechi au indicat că sunt feciorii lui Ștefan Telechi și Ninei Telechi. În anul 1993 a decedat Nina Telechi, iar în anul 1995 a decedat Ștefan Telechi.

După moartea părinților a rămas casa de locuit cu teren aferent cu suprafața de 0.1799 ha, care nu era înregistrat în Registrul bunurilor imobile, terenul agricol cu

suprafața de 0,2533 ha trecut în Registrul cadastral al deținătorilor de terenuri la nr. 2190 din 07 noiembrie 2000, cod cadastral xxxxx, terenul agricol cu suprafața de 0,2514 ha trecut în Registrul cadastral al deținătorilor de terenuri la nr. 2190 din 07 noiembrie 2000, cod cadastral xxxxx, terenul agricol cu suprafața de 0,4699 ha trecut în Registrul cadastral al deținătorilor de terenuri la nr. 2190 din 07 noiembrie 2000, cod cadastral xxxxx.

Anatolie Telechi și Fiodor Telechi au relatat că după decesul părinților, fratele Grigore Telechi împreună cu familia a rămas să locuiască în casa părintească, însă nu a primit moștenirea în baza unui certificat de moștenitor legal. La 23 ianuarie 2017 a decedat Grigore Telechi.

Reclamanții au menționat că la 08 iunie 2017 au primit certificatul de calitate de moștenitor a averii tatălui Ștefan Telechi. După obținerea calității de moștenitori Anatolie Telechi și Fiodor Telechi au constatat faptul că prin certificatul nr. 047 din 24 noiembrie 2000, eliberat de Primarul com. Vărzărești, r-nul Nisporeni și decizia Consiliului local Vărzărești nr. 07 din 27 octombrie 2000, casa de locuit și terenul aferent, care au aparținut lui Ștefan Telechi și Ninei Telechi sunt înregistrate la OCT Nisporeni cu drept de proprietate pe numele lui Grigore Telechi, fără ca acesta să fi primit moștenirea în baza unui certificat de moștenitor legal.

În opinia reclamanților atât certificatul nr. 047 din 24 noiembrie 2000 eliberat de Primăria com. Vărzărești și înregistrat la OCT Nisporeni, cât și decizia Primăriei nr. 07 din 27 octombrie 2000 în partea repartizării lui Grigore Telechi a terenului cu suprafața 30 ha, aferent casei de locuit, sunt ilegale și false, deoarece Grigore Telechi nu a avut în proprietate pe teritoriul administrativ al com. Vărzărești, r-nul Nisporeni casă de locuit cu teren aferent cu suprafața de 30 ha.

Astfel, Anatolie Telechi și Fiodor Telechi au susținut că le-a fost încălcat dreptul de moștenitor legal asupra averii părinților.

Nefiind de acord cu certificatul nr. 047 din 24 noiembrie 2000 și decizia nr. 07 din 27 octombrie 2000 ale Primăriei com. Vărzărești reclamanții au depus cerere prealabilă prin care au solicitat anularea acestora.

Prin răspunsul Primăriei com. Vărzărești nr. 54115 din 21 iunie 2017 cerințele solicitate au fost respinse din motivul că nu este de competența Primăriei și Consiliului local anularea actelor solicitate, recomandându-le să se adreseze în instanța de judecată.

Prin hotărârea din data de 27 februarie 2019 a Judecătoriei Ungheni s-a respins cererea de chemare în judecată ca fiind neîntemeiată și depusă cu omiterea termenului de prescripție. (f.d.82, 89¹-89³,)

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din data de 24 septembrie 2019 a admis apelul declarat de către Anatolie Telechi și Fiodor Telechi, a casat hotărârea din data de 27 februarie 2019 a Judecătoriei Ungheni cu emiterea unei noi hotărâri prin care a respins cererea de chemare în judecată ca fiind tardivă. (f.d. 142-143,144-153, vol. I)

Prin decizia din data de 15 ianuarie 2020 a Curții Supreme Justiție s-a admis recursul declarat de către Anatolie Telechi și Fiodor Telechi, s-a casat decizia din data de 24 septembrie 2019 a instanței de apel cu remiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată. (f.d. 180-187, vol.I)

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din data de 15 iulie 2020 a admis apelul declarat de către Anatolie Telechi și Fiodor Telechi, a casat hotărârea din data de 27 februarie 2019 a Judecătoriei Ungheni cu emiterea unei noi hotărâri prin care a

respins cererea de chemare în judecată ca fiind neîntemeiată, constatând că actele administrative sunt emise legal, de către autoritățile competente și cu respectarea procedurii. (f.d. 204, 205-212, vol.I)

Nefiind de acord cu decizia instanței de apel Anatolie Telechi și Fiodor Telechi au contestat-o cu recurs, solicitând casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond cu emiterea unei noi hotărâri privind admiterea cererii de chemare în judecată.

În motivarea recursului Anatolie Telechi și Fiodor Telechi în esență, au rezumat temeiurilor de fapt și de drept reiterate în cererea de chemare în judecată, indicând că atât instanța de fond, cât și instanța de apel nu au dat o apreciere cuvenită, bazată pe cercetarea multiaspectuală completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar, în ansamblu necălăuzindu-se de lege.

Recurenții au susținut că aceștea nu au renunțat la moștenire, ori renunțul poate avea loc numai în formă scrisă, fapt care nu a fost confirmat prin probe, iar înțelegerea dintre frați a fost ca Grigore Telechi să locuiască în casa părintească, până când vor perfecta actele privind acceptarea, primirea moștenirii.

În conformitate cu art. 245 din Codul administrativ recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Decizia instanței de apel a fost pronunțată la 15 iulie 2020. Dispozitivul deciziei a fost notificat lui Fiodor Telechi la 23 iulie 2020, iar lui Anatolie Telechi la 24 iulie 2020.

La 06 august 2020, în termen, Fiodor Telechi și Anatolie Telechi au depus recurs nemotivat împotriva deciziei instanței de apel.

Decizia motivată a Curții de Apel Chișinău a fost notificată prin intermediul oficiului poștal lui Fiodor Telechi la 16 octombrie 2020, iar lui Anatolie Telechi la 19 octombrie 2020. (f.d. 221,222, vol.I)

Fiodor Telechi și Anatolie Telechi la 16 noiembrie 2020, în termen, au depus la Curtea Supremă de Justiție motivarea recursului.

Examinând temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră drept inadmisibil, din următoarele motive.

Prin prisma art.246, alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, în acord cu alin. (2) din art.246 Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f).Din analiza acestor prevederi rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de

Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopativ al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate, într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Instanța de recurs menționează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245, alin.(2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că cererea de recurs depusă de către Anatolie Telechi și Fiodor Telechi este inadmisibilă.

Conform art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul, înaintat de către Anatolie Telechi și Fiodor Telechi, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Svetlana Filincova

Galina Stratulat